

[P. M. Dam.]

kendt med det færøske Folks Liv og Skæbne, og som sætter Sandhed og Frihed og de demokratiske Grundsætninger i Højsædet, kan indtage andet Standpunkt.

Det blev af den højtærede Statsminister udtalt, at Færingerne staa ved en ny Milepæl i deres Historie. Det er rigtigt. Og det er naturligt, at man for at forstaa Baggrunden for denne Begivenhed ved denne Lejlighed lader Tanken gaa tilbage og følge Færingerne i deres Liv op igennem Aarhundrederne, lige fra dengang, da de i det 9de Aarhundrede bemandede deres Vikingeskuder og drog ud for at tage nyt Land i Besiddelse og stifte nye Hjem der.

I Storm og Snevejr, i Regn og Taage saavel som i Sommer og det herligste Solskinsvejr har den færøske Arbejder, Fisker og Bonde levet deres Liv i Ensomhed paa Øerne derude i Atlanterhavet. Du finder dem i de smaa aabne Baade i uafsladelig Kamp med Bølgerne, for Havet omkring Færøerne er uroligt med stærke Strømme, farlige Sunde og Pynter, der skal passeres til og fra Fangstfelterne, og Gud naade den Fisker, der i daarligt Vejr ikke passer Tiden for paa Minuttet at kunne være paa Pletten for i det rigtige Øjeblik at kunne „skære“ Sundet og Strømpynterne. En Fejltagelse af Tidevandet og Strømmens Styrke paa de forskellige Steder og Tider af Døgnet koster ham Livet. Men naar Faren er ovre, er Tiden deres. Reaktionen indfinder sig. Her kan man maaske finde Forklaringen til Færingernes berømte Blanding af Præcighed og Upræcighed.

Du finder dem paa Marken med deres primitive Landbrugsredskaber dyrke den karrige Haugejord.

Du ser dem med Fjeldstav i Haanden i Haugen eller paa Fjeldene for at genne Faarene eller for at bjærge dem fra Døden, naar der falder Snevejr og Sneskred. De gaar der i Ensomheden spejdende ud over Havets Vidder. Her skabes Udlængselen eller — om man saa maa sige — Hjemlængselen. De kom som sagt engang over Havet til Færøerne.

Du finder dem i de spændende Grinde-
drab og i Fuglebjergene, hvis sportsmæssige Attraktion over en magisk Tiltrækning paa alle og vejer hos dem fuldt saa meget som det fangstmæssige, der dog har spillet en stor Rolle.

Du finder dem besøgende hinanden om Vinteraftener. De samles i de store Røgstuer med Karter og Spinderokke for Mændene og Strikkepinde for Kvinderne. Her genoplever de i Kæmpe- og Elskovsviser de

historiske Dramaer paa Færøerne, i Danmark, det øvrige Norden og vidt omkring i Verden. Paa denne illustrerende Maade lærer de unge Historien, Landene og Folkene ude i Verden at kende. Her finder deres Livsvisdom og indre Liv Udtryk i Digte, Kvad, Sagn og Historier, Gaader og Fyndord, krystalliseret i den mest koncise Sagastil, hvis Klang og Rytme næppe finder sin Mage i Norden, heller ikke paa Island.

Og nu finder du Færingerne med Inspiration fra de danske Højskoler og nationale Vækkelsesmøder nationalt vaagne, aandeligt og erhvervsmæssigt med det ene Ben i den gamle Tid og det andet i den nye. De har Urkraften i Behold. De staa foran den nye Tid ladet med en paa Erhvervslivets Omraade betydelig Energi og Ekspansionslyst.

Jeg er glad for at staa her som Repræsentant for dette Folk, og jeg føler her paa den danske Rigsdags Talerstol kun een Lov raade i min Sjæl, det er at tjene Færøerne. Men samtidig føler jeg Slægtskabet med og Udspringet fra Norden med Selvopholdelsens Kraft ikke alene nære et brændende Ønske om, men med Styrke kræve Samhørighed med Norden. Denne Følelse gør sig særlig stærkt gældende i disse Dage, hvor de smaa og svage Nationer, naar de staa ene, ingen Muligheder har for at kunne modstaa de vældige Kræfters Tiltrækning, og hvor Landene i det skilte Norden just under Trykket af disse Forhold bøjer sig mere og mere imod hinanden og længes og stræber efter at finde Formen for Dannelsen af et fælles nordisk Hjem, hvis aandelige og materielle Goder og Rettigheder Medlemmerne ikke alene skal have samme Adgang og Ret til, men skal være solidarisk forpligtede til at værge og værne om — med Livet om det skal være.

Som Færing og Nordbo protesterer alt i mig imod en Udskillelse af Norden, hvilken Følelse jeg nærer uden dog at give Afkald paa den anerkendte Selvbestemmelsesret og Retten til Selvstyre i det Omfang, som Færingerne til enhver Tid maatte ønske.

Det er ikke uden en vis personlig Glæde, at jeg med Mandat fra Færøerne har Lov til ogsaa her paa dette høje Sted paa et Flertals og egne Vegne at gøre mig til Talsmand for Gennemførelsen af det foreliggende Styrelsesforslag, idet dette er om end ikke en Afskrift af, saa dog i nøje Overensstemmelse med det Valgmanifest, som jeg i sin Tid var med til at forfatte til et Styrelseslagtingsvalg, hvilket Manifest vi kaldte „Et Venskabs- og Frihedsbrev mellem Færingerne og Danskerne“. Og man kan